

Szanowni Mieszkańcy

W związku z ogromnymi kosztami jakie nasza gmina ponosi z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi, pragniemy zachęcić Państwa do założenia własnych kompostowników. Co roku Gmina dopłaca do gospodarki odpadami komunalnymi spore kwoty, które można by było przeznaczyć na inne potrzeby. Chcąc utrzymać wysokość opłat za odbiór odpadów komunalnych na niezmiennym poziomie szukamy rozwiązań, które pozwolą zaoszczędzić Państwa pieniądze. Z roku na rok ilość bioodpadów oddawanych przez mieszkańców rośnie. W poniższej tabeli przedstawiamy ilość zebranych biodegradowalnych odpadów komunalnych z terenu naszej gminy na przestrzeni ostatnich 3 lat:

Rok 2014	311,7 ton
Rok 2015	560,0 ton
Rok 2016	619,3 ton

Za odbiór bioodpadów w roku 2016 zapłaciliśmy **187 790 zł**. Mając własne ogródki możemy spróbować wygospodarować ok. 2 m² powierzchni na stworzenie własnego kompostownika. Jest to świetny nawóz, który możemy szeroko wykorzystać w naszych przydomowych ogrodach. Dlatego przygotowaliśmy dla Państwa przydatne wskazówki dotyczące założenia i prowadzenia przydomowych kompostowników do których zakładania bardzo zachęcamy.

Obecna opłata za odbiór segregowanych odpadów komunalnych od mieszkańca wynosi 10 zł/miesiąc. Niewiele jest gmin, którym udało się utrzymać tak niskie stawki. Utrzymanie tej opłaty zależy również od Państwa. Wystarczy, że każdy założy swój przydomowy kompostownik i będzie segregował popioły, aby obniżyć opłaty, które Gmina ponosi w związku z odbiorem odpadów komunalnych. Tym samym pozwoli nam to utrzymać poziom opłat od mieszkańców, które Gmina nalicza na podstawie rzeczywistych kosztów.

Przydomowe kompostowniki

Rozwój cywilizacyjny, którego efektem jest poprawa warunków bytowania ludzi nie służy niestety środowisku przyrodniczemu. Ilości odpadów pochodzących z funkcjonowania gospodarstw domowych, czyli odpadów komunalnych, które trafiają na składowiska są ogromne, a części z nich w ogóle nie trzeba tam deponować. W gminie od lat działa sprawnie funkcjonujący system odbioru odpadów od mieszkańców, którzy w większości zdecydowali się na oddawanie posegregowanych frakcji, z których wyodrębnia się szkło, plastik, papier, odpady zmieszane oraz bioodpady. Ta ostatnia grupa to inaczej odpady ulegające biodegradacji, czyli zawierające materię organiczną pobraną z gleby, która pod wpływem pewnych czynników ulega rozkładowi i w naturalnym obiegu powinna do niej wrócić. Dlatego czy nie należałoby wziąć pod rozważę wykorzystania tego cennego materiału zwanego „czarnym złotem ogrodników” dla własnych potrzeb?

Źródło: www.kompostowniki.pl

Kompostowanie to proces rozkładu materii organicznej w warunkach tlenowych przy udziale mikroorganizmów znajdujących się w odpadach. Podczas całego procesu, którego efektem jest uzyskanie stabilnego kompostu, dochodzi do mineralizacji i humifikacji związków organicznych, a temperatura produktu wzrasta do 70-80°C. Istnieje szereg wskaźników, które uznaje się za optymalne dla zachodzących

Aby utrzymać właściwą wilgotność masy kompostowanych odpadów należy szukać miejsc ocienionych i osłoniętych od wiatru. Prawidłowo prowadzony proces rozkładu uzależniony jest od dostępu tlenu, dlatego boksy do kompostowania powinny mieć ażurowe ścianki

Źródło: www.wymarzonyogrod.pl

Jeżeli nie mamy możliwości przygotowania takiego miejsca, możemy spróbować przeprowadzić kompostowanie pryzmowe. Wówczas gromadzimy warstwę gałęzi lub innych odpadów drewnopodobnych o podobnej strukturze, i na tak przygotowane podłoże możemy wrzucać odpady kuchenne i ogrodowe. Warto układać je warstwami, przekładając co niekiedy ziemią. W sklepach ogrodniczych dostępne są preparaty przyspieszające proces kompostowania, ich zastosowanie zwiększy ilość bakterii rozkładających materię. Powstałą pryzmę dobrze okryć warstwą brązowych odpadów w postaci liści, czy gałązek świerkowych w celu ograniczenia parowania.

Rys. 1 Przykładowy przekrój przez warstwy pryzmy kompostowej

Uzyskanie dobrego produktu wiąże się z koniecznością nawadniania odpadów w okresie upałów, zapewnieniu wentylacji i przerzucaniu co 3-4 miesiące dojrzewającego kompostu.

Tab. 1 Rodzaje odpadów organicznych

Odpady organiczne	
+Nadające się do kompostowania	-Nie nadające się do kompostowania
resztki roślin, warzyw i owoców, cienkie gałązki, skoszona trawa, liście części chwastów, papier śniadaniowy, chusteczki, serwetki, tektura, skorupki jaj, ziemia doniczkowa, fusy kawowe i herbaciane, obornik, niewielkie ilości skórek cytrusowych (koniecznie umytych), słoma, siano, popiół drzewny	odpady roślinne solone, warzywa konserwowane octem, mięso, kości, oleje, papier drukowany kolorowy, resztki roślinne rosnące przy drogach, rośliny zaatakowane chorobowo, zwłaszcza ich nasiona

W trakcie eksploatacji kompostownika należy zwracać uwagę, by zaatakowane przez owady części roślin przed deponowaniem były potraktowane wapnem i wodą, ograniczy to zagrożenie przedostania się szkodników do nawozu. Zbyt duża masa świeżych resztek roślinnych inicjuje proces gnicia, warto je więc wcześniej przesuszyć. Resztki potraw nie przykryte cienką warstwą ziemi przyciągają gryzonie. Ważne jest też by cała masa odpadów kompostowanych w danym czasie była w miarę jednorodna pod względem stopnia rozdrobnienia. Różnorodność materiału gwarantuje bogactwo składników pokarmowych

niezbędnych roślinom. Ewentualny dodatek w postaci węgla wapnia (CaCO_3) pomoże zneutralizować odczyn, a utwory gliniasto-ilaste poprawią właściwości sorpcyjne gleb przepuszczalnych. W okresie zimowym trudniej o osiągnięcie sprzyjającej rozkładowi temperatury, w związku z czym przyzmy kompostowe okrywa się np. liśćmi, czy słomą.

Tab. 2 Najczęstsze problemy kompostujących odpady

Problem	Przyczyna	Rozwiązanie
Nieprzyjemny, gnily zapach	Niedobór tlenu	Rozluźnienie i napowietrzenie masy kompostowej (dodatek wiórów drzewnych, trocin, kory)
Wyczuwalna woń amoniaku	Nadmiar azotu	Wymieszanie z materiałem ubogim w azot (liście, kora, trociny)
Zbyt małe nagrzewanie się masy odpadów	Niedobór azotu, zbyt niska temperatura otoczenia, mała objętość odpadów, mała wilgotność	Dodatek materiału bogatego w azot (rośliny motylkowe), polewać masę wodą, zwiększyć ilość kompostowanych odpadów, przykrycie kompostownika
Nierozłożenie całego materiału	Przesuszenie, nadmierne zbitcie odpadów	Wymieszanie materiału, oddzielenie nierozłożonych części i poddanie ich dodatkowemu kompostowaniu
Pojawiające się chwasty	Niedostateczne przesuszenie chwastów przed kompostowaniem	Ponowne kompostowanie wyodrębnionych chwastów
Żerowanie gryzoni i owadów	Źle dobrany materiał kompostowy	Usunięcie odpadków zwierzęcych lub przykrycie ich ziemią, korą, tycinami
Ptaki	Duża ilość dżdżownic będących pokarmem ptasim	Okrywanie kompostu tkaniną, workami jutowymi, wysuszona trawą, czy wiórami drzewnymi

W środowiskach wiejskich ludzie od zawsze zagospodarowywali we własnym zakresie powstające odpady kuchenne, czy ogrodowe. Przedstawione zagadnienia i wskazane działania mają służyć właściwemu przeprowadzaniu procesu kompostowania, który pozwoli uzyskać nam produkt o bardzo wysokich wartościach nawozowych, ograniczając tym samym ilość odpadów biodegradowalnych przeznaczanych do składowania na składowiskach odpadów komunalnych.

W opracowaniu wykorzystano materiały:

„Cała prawda o odpadach- Zeszyt 6- Kompost”- H. Duszek, O. Gawlik, M. Sołtysik, A. Szambelan, „Jak wytwarzać i stosować kompost”- Stowarzyszenie Ogrodowe PZW, dr Zbigniew Jarosz, www.dzialkowiec.pl, www.wymarzonyogród.pl, www.kompostowniki.pl

Brozura przygotowana dla mieszkańców Gminy Strzeleczki, luty 2017 r.